

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 8 kwietnia 2026 r.

Poz. 2844

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NP-III.4131.1.69.2026.8

WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 30 marca 2026 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153, z późn. zm.)

orzekam

nieważność uchwały nr XXII/332/2026 Rady Miasta i Gminy Kórnik z dnia 25 lutego 2026 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu przyznawania nagród o charakterze motywacyjnym dla wybitnie uzdolnionych uczniów publicznych szkół podstawowych i ponadpodstawowych z terenu Miasta i Gminy Kórnik w części obejmującej:

- § 1 w zakresie zwrotu: "publicznych" uchwały;
- § 2 ust. 2 pkt 3 załącznika do uchwały,
- załącznik do załącznika do uchwały w zakresie zwrotu: "Ocena z zachowania"
- ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 25 lutego 2026 r. Rada Miasta i Gminy Kórnik podjęła uchwałę nr XXII/332/2026 w sprawie przyjęcia Regulaminu przyznawania nagród o charakterze motywacyjnym dla wybitnie uzdolnionych uczniów publicznych szkół podstawowych i ponadpodstawowych z terenu Miasta i Gminy Kórnik, dalej: "uchwała". Regulamin przyznawania nagród o charakterze motywacyjnym dla wybitnie uzdolnionych uczniów szkół z terenu Miasta i Gminy Kórnik stanowi załącznik do uchwały, dalej: "Regulamin". Wzór wniosku o przyznanie Nagrody do Burmistrza Miasta i Gminy Kórnik stanowi załącznik do Regulaminu.

Uchwałę podjęto na podstawie: "art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 i 1436), art. 90t ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2025 r. poz. 881, z 2024 r. poz. 1933 i z 2023 r. poz. 1234) oraz § 3 uchwały nr XXX/409/2021 Rady Miasta i Gminy Kórnik z dnia 31 marca 2021 r. w sprawie przyjęcia »Programu Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży« uczęszczających do placówek oświatowych na terenie Miasta i Gminy Kórnik".

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu 3 marca 2026 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Podstawę prawną podjęcia badanej uchwały stanowi art. 90t ust. 1 i 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2025 r. poz. 881, z późn. zm.), dalej: "ustawa". Zgodnie z art. 90t ust. 1 ustawy, jednostki samorządu terytorialnego mogą tworzyć regionalne lub lokalne programy: 1) wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, 2) wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży. W świetle natomiast ust. 4 omawianego przepisu, w przypadku przyjęcia programów, o których

mowa w ust. 1, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa szczegółowe warunki udzielania pomocy dzieciom i młodzieży pobierającej naukę na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego bez względu na miejsce zamieszkania, formy i zakres tej pomocy, w tym stypendia dla uzdolnionych uczniów oraz tryb postępowania w tych sprawach, uwzględniając w szczególności przedsięwzięcia sprzyjające eliminowaniu barier edukacyjnych, a także osoby lub grupy osób uprawnione do pomocy oraz potrzeby edukacyjne na danym obszarze.

Oceniana uchwała stanowi akt prawa miejscowego. Zasada praworządności wyrażona w art. 7 w zw. z art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483, z późn. zm.) wymaga, żeby materia regulowana wydanym aktem normatywnym wynikała z upoważnienia ustawowego i nie przekraczała zakresu tego upoważnienia. Uchwała nie powinna zatem wykraczać poza zakres delegacji ustawowej zawartej w art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty, ale także nie może pominać żadnego z elementów wskazanych w tym przepisie. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego jest bowiem zobowiązany do wyczerpania zakresu upoważnienia ustawowego, poprzez uregulowanie wszystkich kwestii uznanych przez ustawodawcę za istotne, a uregulowanie to musi być dokonane w sposób kompleksowy, a zarazem precyzyjnie i konkretnie. Niewypełnienie tego obowiązku musi skutkować stwierdzeniem istotnego naruszenia prawa, a w konsekwencji prowadzić do uznania nieważności uchwały w całości.

W ocenie organu nadzoru, przedmiotowa uchwała istotnie narusza prawo, ponieważ tytuł uchwały, jak i jej treść (§ 1) wskazują, że uchwała kierowana jest wyłącznie do uczniów publicznych szkół podstawowych i ponadpodstawowych z terenu Miasta i Gminy Kórnik. Z treści art. 90t ust. 4 ustawy wynika jednak, że tego typu uchwały winny być kierowane do dzieci i młodzieży pobierających naukę na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego, bez względu na ich miejsce zamieszkania oraz bez względu na podmiot prowadzący szkołę.

WSA w Gliwicach w wyroku z 18 marca 2021 r., III SA/GI 63/21, CBOSA, zajął stanowisko, zgodnie z którym: "Ustawodawca nie wprowadził różnicowania na organ prowadzący szkołę, do której uczęszcza uczeń. Ustawa nie różnicuje placówek oświatowych na szkoły prowadzone przez daną gminę (tzw. szkoły publiczne) i szkoły, których nie prowadzi dana gmina (czyli szkoły prywatne i inne szkoły publiczne – nie prowadzone jednak przez gminę). Z pomocy korzystać mają uczniowie szkół działających na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego bez względu na ich miejsce zamieszkania. Z regulacji ustawowej wynika, że nie jest istotne miejsce zamieszkania danego ucznia, lecz jedynie fakt, że pobiera naukę w szkole na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego. W konsekwencji, uchwała programowa nie może wykluczyć uczniów szkół niepublicznych (prywatnych) a także publicznych szkół niesamorządowych. Uczniowie ci bowiem z mocy ustawy znajdują się w kręgu podmiotów uprawnionych do otrzymania pomocy wynikającej z programu w formie stypendium. Pomoc ta jest udzielana po spełnieniu dodatkowych wymogów, określonych przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego przy uwzględnieniu potrzeb edukacyjnych na danym obszarze".

Podobnie wypowiedział się w przedmiotowej sprawie WSA w Olsztynie w wyroku z 29 czerwca 2021 r., II SA/OI/289/21, CBOSA: "Z regulacji art. 90t ust. 1 pkt 2 u.s.o. oraz art. 90t ust. 4 u.s.o. wynika, że organ jednostki samorządu terytorialnego ma prawo tworzyć program wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży (...). Jedynym kryterium przy tworzeniu takiego programu, przewidzianym przez ustawodawcę, jest kategoria posiadania przez ucznia cechy uzdolnienia. Wynika z tego, że intencją ustawodawcy jest zapewnienie pomocy uczniom uzdolnionym. Program wsparcia powinien być ustalony w taki sposób, żeby zapewnić pomoc uczniom uzdolnionym - wszystkim uczniom pobierającym naukę na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego bez względu na miejsce zamieszkania ucznia, jak też bez względu na organ prowadzący szkołę".

W konsekwencji za istotnie naruszające art. 90t ust. 4 ustawy uznać należy zapisy § 1 uchwały w zakresie zwrotu: "publicznych", które kierują wsparcie wyłącznie do uzdolnionych uczniów publicznych szkół podstawowych i ponadpodstawowych z terenu Miasta i Gminy Kórnik.

W § 2 ust. 2 Regulaminu Rada Miasta i Gminy Kórnik postanowiła, że: "Aby otrzymać nagrodę, uczeń musi spełniać wszystkie poniższe warunki:

- 1) posiadać świadectwo ukończenia klasy ze średnią ocen:
 - a) co najmniej 5,5 w szkole podstawowej,

b) co najmniej 5,2 w szkole ponadpodstawowej;

2) uzyskać wynik co najmniej 75% ze wszystkich przedmiotów obowiązkowych objętych egzaminem ósmoklasisty lub egzaminem maturalnym w części pisemnej;

3) otrzymać wzorową lub bardzo dobrą ocenę z zachowania;

4) osiągnąć co najmniej jeden z następujących sukcesów:

a) laureat lub finalista przedmiotowych olimpiad dla szkół podstawowych umieszczanych na wykazie ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania,

b) laureat lub finalista wojewódzkich konkursów przedmiotowych organizowanych przez Wielkopolskiego Kuratora Oświaty,

c) miejsce I-III lub tytuł laureata/finalisty w konkursach, zawodach sportowych lub olimpiadach o zasięgu co najmniej wojewódzkim, organizowanych przez szkoły wyższe, jednostki naukowe lub inne podmioty prowadzące statutową działalność edukacyjną lub naukową, realizowanych we współpracy z kuratorem oświaty lub objętych patronatem ministra właściwego do spraw oświaty,

d) laureat lub finalista konkursów, przeglądów i festiwali artystycznych o zasięgu co najmniej wojewódzkim, organizowanych przez ministra właściwego do spraw kultury i dziedzictwa narodowego,

e) miejsce I-III lub tytuł laureata/finalisty w konkursach, przeglądach i festiwalach artystycznych o zasięgu co najmniej wojewódzkim, organizowanych przez kuratora oświaty lub instytucje kultury podległe ministrowi właściwemu do spraw kultury i dziedzictwa narodowego,

f) miejsce I-III w zawodach sportowych na szczeblu ogólnopolskim lub międzynarodowym".

Ponadto w załączniku do Regulaminu przyznawania nagród o charakterze motywacyjnym dla wybitnie uzdolnionych uczniów szkół z terenu Miasta i Gminy Kórnik, w tabeli stanowiącej "Wniosek o przyznanie nagrody do Burmistrza Miasta i Gminy Kórnik", użyto zwrotu: "Ocena z zachowania".

W ocenie organu nadzoru, ocena z zachowania nie może stanowić przesłanki przyznania pomocy (stypendium lub nagrody) na podstawie art. 90t ust. 4 ustawy. W świetle uregulowań art. 90t ust. 1 pkt 2 ustawy, jedynym dopuszczalnym kryterium przyznania pomocy na wspieranie edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży są uzdolnienia dzieci i młodzieży. Zatem takim kryterium może być średnia uzyskanych ocen, uzyskanie określonego miejsca na zawodach sportowych, konkursach artystycznych lub olimpiadach przedmiotowych. Rada nie może natomiast wprowadzać żadnych dodatkowych kryteriów, m. in. związanych z oceną z zachowania. Powyższy pogląd podzielono w uzasadnieniu wyroku WSA w Poznaniu z 5 maja 2016 r., IV SA/Po 207/16, CBOSA: "[...] nie można uzależniać przyznania pomocy od oceny zachowania. Regulamin, o którym mowa w art. 90t ust. 1 u.s.o. jest źródłem prawa powszechnie obowiązującego na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego. Przepis art. 90t ust. 1 u.s.o. nie wskazuje na inne kryteria, czy też cechy, które pozwalałyby na rozróżnienie uczniów. Jedynie kategoria bycia uczniem uzdolnionym posiadającym konkretne osiągnięcia i wyniki w nauce powinna stanowić podstawę do wsparcia jego edukacji. Szczegółowe warunki udzielania stypendium powinny być ustalone w taki sposób, aby zapewnić realizację wsparcia uczniów uzdolnionych bez ich różnicowania według innych, niż określone w ustawie kryterium wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży". Stanowisko to zostało zaprezentowane również w wyrokach WSA w Poznaniu z 6 lutego 2019 r., IV SA/Po 1061/18, CBOSA oraz z 26 czerwca 2019 r., IV SA/Po 322/19, CBOSA.

WSA w Olsztynie w wyroku z dnia 22 lipca 2021 r., II SA/Ol 295/21, CBOSA podkreślił także, iż: "Katalog spraw przekazanych wskazanym przepisem upoważniającym do uregulowania uchwałą rady gminy jest zamknięty i tylko w ramach tego upoważnienia może być regulowany. Nie jest dopuszczalna wykładnia rozszerzająca co do innych kwestii, wykraczających poza upoważnienie ustawowe. Tym samym uzależnienie możliwości uzyskania stypendium za szczególne osiągnięcia w nauce od dodatkowej, całkowicie niezależnej i niezwiązanej z tymi osiągnięciami przesłanki w postaci oceny z zachowania, nie znajduje oparcia w przepisach ustawy o systemie oświaty".

W związku z powyższym należy uznać, że wprowadzenie kryterium w postaci oceny z zachowania stanowi nieuprawnione rozszerzenie ustawowych przesłanek przyznawania nagród dla uczniów uzdolnionych, wykraczające poza delegację wynikającą z art. 90t ust. 1 i 4 ustawy. W konsekwencji

należało stwierdzić nieważność § 2 ust. 2 pkt 3 Regulaminu oraz nieważność w zakresie zwrotu: "Ocena z zachowania" załącznika do Regulaminu.

W świetle powyższego, należało orzec jak w sentencji.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski
(-) Agata Sobczyk
(kwalifikowany podpis elektroniczny)

Otrzymują:

Rada Miasta i Gminy Kórnik

Burmistrz Miasta i Gminy Kórnik